Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 865
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 15 juli 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Woningrenovatie - Eengemaakte premie

In Vlaanderen is de helft van de woningen ouder dan 50 jaar. Nog steeds zijn er vele die niet voldoende geïsoleerd zijn of geen efficiënte verwarmingsinstallatie hebben. Vlaanderen voorziet daarom in energiepremies via Fluvius en een Vlaamse renovatiepremie voor woningen ouder dan 30 jaar, bewoond door mensen met een beperkter inkomen.

De gemiddelde renovatiekostprijs om een woning '2050-proof' te maken, wordt geraamd op ongeveer 55.000 euro per woning. Men merkt bovendien dat het de zwakste groepen zijn die de hoogste renovatiekosten laten optekenen.

Het gebruik van de premies en dus ook het aantal renovaties is echter flink gedaald. En dat is een probleem. Want Vlaanderen moet elk jaar bijna 100.000 renovaties doorvoeren om de klimaatdoelstellingen, een energiezuinige woning voor iedereen tegen 2020, te halen. Slechts 3,5% van de woningen en appartementen is nu al helemaal conform de energienormen van 2050.

In het regeerakkoord staat letterlijk: "Ter bevordering van de klantvriendelijkheid en de transparantie worden zoveel mogelijk premies die gericht zijn op energiebesparing, kwaliteitsverbetering en aanpassing van de woning in 1 loket gebundeld met het oog op een overkoepelende woningrenovatiepremie."

Onlangs gaf Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele aan dat de problematiek bekend is. Hij bevestigt dat het een administratieve rompslomp is die het voor mensen moeilijk maakt om de premie aan te vragen. Verder geeft de minister aan dat er in de loop van 2021 een nieuwe eengemaakte premie moet zijn.

1. In welke mate heeft de minister overleg met haar collega bevoegd voor wonen over de eengemaakte premie?
2. In welke fase van ontwikkeling zit de eengemaakte woningrenovatiepremie?
3. Wanneer mogen we deze eengemaakte premie verwachten en aan welke voorwaarden zal die voldoen?
4. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de huidige administratieve problemen met het huidige kluwen aan premies van de baan geveegd worden? Welke stappen zal ze daartoe ondernemen?
5. Hoe staat de minister tegenover het opentrekken van de renteloze leningen tot 50.000 euro met een terugbetalingstermijn van 25 jaar?

6. Via welke ingrepen zal de minister ervoor zorgen dat ook huurwoningen grondig worden gerenoveerd, zowel op het vlak van woningkwaliteit als energetische vereisten?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 865 van 15 juli 2020
van **ROBRECHT BOTHUYNE**

In eerste instantie wil ik de stelling nuanceren dat 'het gebruik van de premies en dus ook het aantal renovaties flink gedaald is'. U vergelijkt dan waarschijnlijk de cijfers voor 2019 met deze van 2017. Wanneer we met 2019 met 2018 vergelijken, zien we een positieve evolutie.

Voor zowat alle maatregelen waarvoor een energiepremie kan worden aangevraagd bij de netbeheerder, is er een sterke stijging in het aantal uitgekeerde premies ten opzichte van 2018 vast te stellen. Zonder rekening te houden met de energiescans, kortingsbonnen en de collectieve renovatieprojecten (burenpremie), steeg het aantal uitgekeerde premies voor woningen, woongebouwen en wooneenheden van 90.060 naar 106.999, een toename van bijna 19%. De hoogte van de premie die u krijgt, speelt minder een rol. Vermits het hier over heel veel dossiers gaat, heeft dat wel degelijk een belangrijke impact op het totale budget. Zo werden in 2017 zo'n 47.699 dakisolatiepremies uitbetaald bij Fluvius voor een budget van 30 miljoen euro. In 2019 ging het over 44.948 dossiers (een daling van 6%) voor 14,5 miljoen euro (een daling van meer dan 50%).

Er is dus zeker geen sprake meer van een aangehouden negatieve trend in aantal uitgevoerde energetische renovatie-investeringen.

1. De administraties, met name het Vlaams Energieagentschap en het agentschap Wonen-Vlaanderen, bereiden al sinds enige maanden een conceptvoorstel voor een eengemaakte woningrenovatiepremie voor. Mijn kabinet en dat van mijn collega van wonen, worden regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken.

2. Het is de bedoeling om aangaande het voorstel dat door de administraties werd uitgewerkt, in september het politiek overleg binnen de Vlaamse Regering op te starten.

3. Het is de bedoeling om de eengemaakte woningrenovatiepremie vanaf 1 januari 2022 in voege te laten treden. Zoals reeds aangegeven moeten de concrete toekenningsmodaliteiten nog door de Vlaamse Regering worden vastgelegd. Het conceptvoorstel dat door de administraties wordt voorbereid, is opgebouwd rond volgende aandachtspunten, zoals vorige week ook uitgelegd door collega Diependaele van Wonen:
   - Aandacht voor woningkwaliteit behouden.
   - Aantrekkelijkheid premies verhogen.
   - Mate van ondersteuning laten afhangen van financiële draagkracht van de investeerder. Basispremie (voor iedereen) en verhoogde premies afhankelijk van inkomen. Dit impliceert het afstappen van de doelgroep 'beschermde afnemer' voor energiepremies.
   - Klantgerichtheid bevorderen door een vlotte dossierbehandeling, het voorzien van slechts één indienings- en betaaladres en het vereenvoudigen van de procedures. Maximaal aandacht voor begeleiding en ontzorging van kwetsbare doelgroepen.
   - Vereenvoudiging en afstemming van de in aanmerking komende investeringen en de toekenningsvoorwaarden die worden gehanteerd in de huidige stelsels.

4. Het klopt inderdaad dat het aanvragen van de diverse energie -en woonpremies momenteel complex is en dat de procedures en toekenningsvoorwaarden weinig op elkaar zijn afgestemd. De eengemaakte woningrenovatiepremie zal dus zeker meer klantgericht, met één indienings- en betaaladres, en met sterk vereenvoudigde procedures moeten worden uitgewerkt.

5. Ik deel de mening dat door het verstrekken van renteloze kredieten private investeringen kunnen worden gestimuleerd en dat op die manier een bijdrage kan worden geleverd aan de relance van de economie die nu bijzonder hard getroffen wordt door de coronacrisis. Ik werk aan een nieuwe maatregel die erop gericht is een renteloos renovatiekrediet of een renteloze energielening aan te bieden aan nieuwe eigenaars die het EPC-label van hun woning binnen de vijf jaar na aankoop, erfenis of schenking vergaand zullen verbeteren. Het Vlaams Energieagentschap heeft de opdracht gekregen om deze maatregel in overleg met Febelfin en de energiehuizen verder concreet uit te werken. In het najaar zal het regelgevend kader hiervoor aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Het is de bedoeling dat notariële overdrachten in volle eigendom vanaf 1 januari 2021 van dit renteloos renovatiekrediet zullen kunnen genieten.

6. Het is inderdaad correct dat verschillende studies aantonen dat er een hoge nood is aan renovatie-investeringen in de private huurmarkt. Niet enkel huurders van slechte kwaliteitswoningen behoren vaak tot een kwetsbare groep, ook sommige verhuurders beschikken niet over de nodige financiële middelen om de renovatie te bekostigen. Anderzijds kan het zijn dat door verhuurders met de nodige financiële middelen het rendement van de investering als te laag wordt beschouwd omwille van het split-incentive. Het uitdenken van een renovatie-aanmoedigingsbeleid voor huurwoningen is dan ook noodzakelijk om de vooropgestelde doelstellingen inzake kwaliteit en energieprestatie te behalen. Verhuurders komen momenteel al in aanmerking voor de energiepremies. Het is de bedoeling dat particuliere verhuurders van private woningen en appartementen ook in aanmerking komen voor de eengemaakte woningrenovatiepremie.